

Bruselj, 4. junij 2026
(OR. en)

9700/26

MAR 80
TRANS 345
IND 367
POLMAR 47

DOPIS

Pošiljatelj:	Generalni sekretariat Sveta
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	9381/26
Zadeva:	Osnutek sklepov Sveta o industrijski pomorski strategiji EU – odobritev

I. UVOD

1. Komisija je 4. marca 2026 predstavila *sporočilo o industrijski pomorski strategiji EU¹*, v katerem je določila vizijo in ukrepe za zaščito in spodbujanje sektorjev pomorske proizvodnje in ladijskega prometa ter za okrepitev njune inovacijske zmogljivosti in zaščito njune konkurenčnosti.
2. Evropski sektor pomorske proizvodnje je vodilni v svetu na področju kompleksnega, vrhunskega ladjedelništva in naprednih tehnologij. Spodbuja inovacije za trajnostni vodni promet in dejavnosti modrega gospodarstva ter je temelj regionalne industrijske rasti.
3. Evropski sektor ladijskega prometa je vodilni ponudnik pomorskih storitev po vsem svetu, zagotavlja dobavo osnovnega blaga, omogoča trgovino in prispeva k energetske neodvisnosti EU. Poleg tega skupaj z drugimi segmenti vodnega prometa določa povpraševanje po proizvodih in storitvah pomorske proizvodnje ter definira tehnološke izbire.

¹ 6987/26.

II. DELO V PRIPRAVLJALNIH TELESIH SVETA

4. Predsedstvo je pripravilo prvi osnutek sklepov Sveta o sporočilu Komisije in ga 24. marca 2026 poslalo delegacijam. Besedilo osnutka sklepov je bilo obravnavano in oblikovano na sejah Delovne skupine za pomorski promet 27. marca, 17. in 24. aprila ter 8., 13. in 22. maja 2026, potem pa še na sejah Coreperja 27. maja in 3. junija.
5. Razprave so pokazale, da države članice priznavajo velik potencial sektorjev pomorske proizvodnje in ladijskega prometa kot strateških sektorjev za avtonomijo Evrope ter za njeno odpornost, obrambo, gospodarsko varnost, blaginjo, razogljičenje in trajnostno rabo virov. Prav tako je bilo med razpravami izraženo, da je treba ustrezno upoštevati nacionalne, regionalne in lokalne posebnosti ter različne prednostne naloge v državah članicah.
6. Predsedstvo si je med pogajanji ves čas zavzemalo za uravnoteženo besedilo, ki bi upoštevalo vsa stališča, prednostne naloge in pomisleke, ki so jih izrazile države članice.
7. Odbor stalnih predstavnikov je na seji 3. junija 2026 potrdil, da se strinja z osnutkom sklepov Sveta iz priloge k temu dopisu, in sklenil, da ga bo predložil v odobritev na seji Sveta PTE 8. junija 2026.

III. ZAKLJUČEK

8. Svet naj odobri priloženi osnutek sklepov o industrijski pomorski strategiji EU.

Osnutek sklepov Sveta o industrijski pomorski strategiji EU

SVET EVROPSKE UNIJE –

OB UPOŠTEVANJU

- sporočila Komisije o pristaniški strategiji EU²;
- sporočila Komisije o industrijski pomorski strategiji EU³;
- sklepov Sveta o sektorju vodnega prometa EU – obeti za prihodnost: naproti sektorju vodnega prometa EU, ki bo ogljično nevtralen, brez nesreč, avtomatiziran in konkurenčen⁴;
- sklepov Sveta o pristaniški strategiji EU⁵;
- sklepov Sveta o prednostnih nalogah politike EU za pomorski promet do leta 2020: konkurenčnost, razogljičenje in digitalizacija za zagotovitev globalne povezanosti, učinkovitega notranjega trga in vrhunskega pomorskega grozda⁶;
- sklepov Sveta o konkurenčni evropski industriji, ki je gonilna sila naše zelene, digitalne in odporne prihodnosti⁷;
- sklepov Sveta o evropskem paktu za oceane⁸;

OB OPOZARJANJU, da je Evropa z vodo zaznamovana celina ter da pomorska proizvodnja, ladijski promet, pristanišča in z njimi povezane storitve tvorijo celovit strateški ekosistem za strateško avtonomijo Unije, njeno vodilno vlogo na področju industrije in tehnologije, odpornost, obrambne zmogljivosti, gospodarsko varnost, blaginjo, razogljičenje in trajnostno rabo morskih virov, vključno z njihovo vlogo pri krepitvi odpornosti dobavnih verig in energetske varnosti;

² Dok. ST 6926/26.

³ Dok. ST 6987/26.

⁴ Dok. ST 8648/20.

⁵ Dok. ST 9714/26.

⁶ Dok. ST 9976/17.

⁷ Dok. ST 10127/24.

⁸ Dok. ST 15807/25.

GLEDE NA TO, kako pomemben je močen, inovativen, konkurenčen in trajnosten evropski ekosistem vodnega prometa, ter OB PRIZNAVANJU izzivov, povezanih s svetovno konkurenco, razogljčenjem, digitalizacijo, varnostjo in pomanjkanjem delovne sile;

OB OPOZARJANJU na izjavo iz Nikozije o izboljšanju izobraževanja in usposabljanja pomorščakov in pomorščakinj ter spodbujanju enakopravne udeležbe žensk v sektorju ladijskega prometa, ki so jo podpisali ministri in ministrice Evropske unije, pristojni za pomorske zadeve;

OB POU DARJANJU potrebe po usklajenem ukrepanju vseh držav članic in deležnikov po vsej Uniji –

1. POZDRAVLJA sporočilo Komisije o industrijski pomorski strategiji EU in PRIZNAVA, da predstavlja celovit okvir za krepitev ekosistema EU za pomorsko in celinsko plovbo; POZDRAVLJA in PODPIRA njegov cilj glede krepitev konkurenčnosti, trajnostnosti in odpornosti tega ekosistema.

I. GRADNJA, OPREMLJANJE IN POPRAVILA

2. PODPIRA krepitev sektorja pomorske proizvodnje EU za industrijsko suverenost, odpornost in vodilno vlogo na področju tehnologije ob hkratnem ohranjanju odprtega, pravičnega in konkurenčnega svetovnega tržnega okolja.
3. JE ZASKRBLJEN zaradi izkrivljanja trgovine in nepoštenega subvencioniranja iz tretjih držav, ki vplivata na pomorsko industrijo EU, vključno z razlikami v stroških, povezanimi s cenami energije, ter POZIVA k preučitvi možnosti za okrepitev zaščite pomorske industrijske baze EU pred nelojalno konkurenco, tudi z obstoječimi instrumenti trgovinske zaščite, da bi zagotovili enake konkurenčne pogoje in podprli evropsko konkurenčnost v skladu z mednarodnimi sporazumi, ob upoštevanju dejstva, da Uredbe (EU) 2016/1035 o zaščiti pred škodljivim oblikovanjem cen plovil ni mogoče uporabljati, ker sporazum OECD o ladjedelništvu iz leta 1994⁹ ni bil ratificiran.

⁹ Sporazum o spoštovanju normalnih pogojev konkurence v gospodarski panogi gradnje in popravila trgovskih ladij (1994); [Pravni instrumenti OECD](#).

4. PRIZNAVA, da znaten delež dobaviteljev opreme in tehnologije v pomorski vrednostni verigi predstavljajo evropski dobavitelji; SE ZAVEDA, da sta ohranjanje in krepitev kritične mase pomorskih proizvodnih zmogljivosti v Evropi, kot so ladjedelništvo in zasnova, popravilo, predelava, vzdrževanje, naknadno opremljanje in recikliranje ladij, pomorska oprema in oceanski inženiring, pa tudi povezovanje sistemov in s tem povezane storitve podizvajanja v celotni pomorski vrednostni verigi, bistveni za blaginjo, suverenost in strateško avtonomijo Unije ter njeno vodilno vlogo na področju tehnologije, pri čemer POU DARJA, da bi morali zadevni ukrepi ustrezno zajemati tudi dobavitelje opreme in tehnologije z razpršenimi portfelji, ki presegajo zgolj pomorske dejavnosti.
5. POZIVA k strateški uporabi postopkov javnega naročanja in razpisnih postopkov, da bi okrepili pomorsko proizvodnjo EU ter podprli konkurenčnost in odpornost pomorske vrednostne verige, po potrebi tudi s ciljno usmerjeno uporabo necenovnih zahtev, kot so trajnostnost, krožnost in evropska vsebina, ob spoštovanju pravil notranjega trga, mednarodnih obveznosti in nacionalnih prednostnih nalog.
6. PODPIRA uvedbo zaveznitva EU za industrijske pomorske vrednostne verige in SPODBUJA njegovo hitro vzpostavitev, da bi podprli industrijsko sodelovanje in opredelili strateške naložbene prednostne naloge, hkrati pa zagotovili močno udeležbo industrije in držav članic, z jasnim mandatom in okvirom upravljanja; POZIVA k razvoju nacionalnih in regionalnih pomorskih grozdov, ki bodo združevali ladjedelnice, proizvajalce opreme, MSP, raziskovalna središča, univerze, projektne biroje, finančne institucije in javne organe. Taki ekosistemi lahko pospešijo inovacije, izboljšajo industrijsko sodelovanje, okrepijo dobavne verige in olajšajo dostop do financiranja, zlasti za MSP.
7. PODPIRA izvajanje pobude „Ladjedelnice prihodnosti“, tudi prek programa Obzorje Evropa, in POZIVA k pospešenemu uvajanju digitalnih, čistih in krožnih tehnologij v ladjedelnicah, vključno s tehnologijami, ki temeljijo na umetni inteligenci, ter tehnologijami zaznavanja, avtomatizacije, robotiko in pametnimi rešitvami za vzdrževanje; POZIVA tudi k namenskim ukrepom za male in srednje velike ladjedelnice, zlasti v kohezijskih regijah, na otokih in obrobni območjih, da bi podprli digitalno preobrazbo, avtomatizacijo, čiste tehnologije, zmogljivosti za naknadno opremljanje in sodelovanje v vrednostnih verigah EU.

8. **POUDARJA**, da je treba poenostaviti postopke za izdajo dovoljenj, tudi z ustreznimi pobudami EU, pri katerih se spoštuje načelo subsidiarnosti, da bi olajšali širitev industrije in naložbe v razogljičenje.
9. **POZDRAVLJA** razvoj usklajenega nabora javnega in strateškega povpraševanja, po potrebi tudi v podporo dolgoročni trajnostnosti in konkurenčnosti evropskih ladjedelnic, tudi na podlagi sinergij za dvojno rabo, ne da bi pri tem nalagali dodatna upravna bremena.
10. **PRIZNAVA** pomen pristopov, usmerjenih k modularni gradnji, standardizaciji in serijski proizvodnji, za povečanje učinkovitosti, pa tudi pomen osredotočanja na tržne segmente z visoko vrednostjo, kot so potniške ladje za križarjenje, trajekti, vojaška plovila, podporna plovila za odobalne vetrne elektrarne in pretvorniške ploščadi, plovila za polaganje kablov, raziskovalna plovila, plovila za poglobljanje dna, rekreacijska plovila, ledolomilci in arktična plovila, ter potrebo po krepitvi proizvodnih zmogljivosti EU za napredna ter nizkoemisijska in brezemisijska plovila, ter **POZIVA** k dajanju prednosti naložbam v napredno ladjedelništvo, čiste pogonske sisteme in inovacijske grozde na področju vodnega prometa, da bi zagotovili svetovno konkurenčnost; **PRIZNAVA** tudi strateški pomen trajektov, ro-ro potniških ladij in plovil za prevoz po morju na kratkih razdaljah za evropsko povezljivost, teritorialno kohezijo, pripravljenost na izredne razmere in vojaško mobilnost, pri čemer poziva h krepitvi evropskih proizvodnih zmogljivosti v teh segmentih.
11. **UGOTAVLJA**, da je 97 % svetovne flote križark zgrajenih v Evropi in da križarke predstavljajo 80 % vrednosti naročil komercialnih ladij v evropskih ladjedelnicah, zaradi česar so ključnega pomena za ohranjanje ter krepitev evropskega sektorja kompleksnega ladjedelništva in zmogljivosti za proizvodnjo pomorske opreme v evropskem pomorskem grozdu na splošno.
12. **POZIVA** k okrepljenemu mednarodnemu usklajevanju na področju recikliranja ladij, vključno z večjo skladnostjo med Hongkonško konvencijo in Baselsko konvencijo, da bi dosegli popolno usklajenost med mednarodnimi pravili in uredbo EU o recikliranju ladij¹⁰, ter **PODPIRA** prizadevanja za povečanje zmogljivosti za trajnostno recikliranje, tudi znotraj EU, pri čemer **PRIZNAVA** vlogo teh zmogljivosti pri zagotavljanju sekundarnih surovin ter ohranjanju tehnološkega znanja in izkušenj v Evropi.

¹⁰ Uredba (EU) št. 1257/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. novembra 2013 o recikliranju ladij in spremembi Uredbe (ES) št. 1013/2006 in Direktive 2009/16/ES.

13. POZIVA države članice, naj dajejo prednost naložbam za zmanjšanje strateških odvisnosti, in zadevni sektor SPODBUJA, naj okrepi digitalizacijo, modularnost in sodelovanje v vrednostni verigi.
14. PRIZNAVA pomembno vlogo MSP, vključno z malimi in srednje velikimi ladjedelnici, specializiranimi proizvajalci pomorske opreme, dobavitelji pomorske tehnologije in podizvajalci na specializiranih trgih, vključno z dejavnostmi gradnje in naknadnega opremljanja, ki podpirajo razogljičenje in inovacije.
15. OPOZARJA na pomen celostnega pomorskega prostorskega načrtovanja in ustreznih pristaniških zmogljivosti, da bi med drugim podprli vzdrževanje in servisiranje mornariških plovil, ter POZIVA Komisijo in države članice, naj zagotovijo, da bodo ustrezno upoštevane potrebe pomorske industrije in prevoza.

II. PREVOZ IN POVEZOVANJE

16. POUDARJA strateško vlogo vodnega prometa za povezljivost in trgovino v EU in po svetu, hkrati pa izpostavlja njegov osrednji pomen za gospodarsko varnost EU, njeno strateško avtonomijo in povezovanje notranjega trga ter njegov bistveni prispevek k odpornosti dobavnih verig; ZNOVA POUDARJA pomen ohranjanja stabilnega in predvidljivega okvira državne pomoči za pomorski prevoz kot ključnega elementa za zaščito svetovne konkurenčnosti evropskega ladijskega prometa ter IZPOSTAVLJA pomen zagotavljanja enakih konkurenčnih pogojev na svetovni ravni in ohranjanja svetovne konkurenčnosti evropskega ladijskega prometa.
17. OPOZARJA na tveganje izkrivljanja konkurence, vključno s preusmeritvijo prometa v pristanišča v tretjih državah, in potrebo po ustreznih ukrepih za zmanjšanje takih tveganj, pri čemer je treba upoštevati izpostavljenost pomorskega sektorja mednarodni konkurenci in njegovo osrednjo vlogo v svetovnih logističnih verigah.
18. POUDARJA pomen pomorske povezljivosti za otoke, otoške države članice, obrobne in najbolj oddaljene regije ter čezmorske države in ozemlja, tudi prek obveznosti javne službe, za teritorialno kohezijo, zanesljivost oskrbe in turizem.

19. SE ZAVEDA, da so evropski lastniki ladij ključni dejavniki povpraševanja v pomorskem industrijskem ekosistemu in da je pomembno ohraniti konkurenčno in privlačno evropsko floto, tudi pod zastavami EU, da bi zagotovili gospodarsko varnost, odpornost dobavnih verig in svetovno konkurenčnost, ter PRIZNAVA ključno vlogo sektorja za prevoz razsutega tovora v prosti plovbi, ki predstavlja 75 % ladijskega prometa EU, pri zagotavljanju energetske in prehranske varnosti držav članic EU; POUDARJA pomen specifičnih segmentov, kot so plovila za plovbo po celinskih plovnih poteh ter ro-ro ladje in ro-ro potniške ladje, zlasti v podporo povezljivosti otokov, strateškim pomorskim povezavam, storitvam teritorialne kohezije za dobavne verige in mobilnosti ter kot testno okolje za alternativna goriva in inovativne tehnologije, pa tudi trajekti in plovila za prevoz po morju na kratkih razdaljah za evropsko povezljivost, teritorialno kohezijo, pripravljenost na izredne razmere in vojaško mobilnost, pri čemer PRIZNAVA njihov potencial, da se razvijejo v segmente z visoko vrednostjo, tudi v okviru dvojne rabe, in POZIVA h krepitvi evropskih proizvodnih zmogljivosti v teh segmentih.
20. POUDARJA, da bodo v primeru sprejetja ukrepov na svetovni ravni v skladu s cilji strategije IMO za emisije toplogrednih plinov iz leta 2023 potrebne ustrezne prilagoditve uredbe FuelEU za pomorstvo, uredbe o spremljanju, poročanju in preverjanju ter sistema EU ETS za pomorstvo, da bi učinkovito preprečili dvojna finančna plačila in upravna bremena ter zagotovili usklajeno izvajanje in izpolnjevanje mednarodnih predpisov, hkrati pa ohranili konkurenčnost evropskega pomorskega sektorja in cilje Unije, da bo do leta 2050 postala podnebno nevtralna; v zvezi s tem SPODBUJA, naj se po potrebi poenostavijo okviri za spremljanje, poročanje in preverjanje v okviru sistema EU ETS za pomorstvo in pobude FuelEU za pomorstvo.
21. UGOTAVLJA, da je pomembno ohraniti klasifikacijski sistem, ki ga priznava EU, kot temelj za zagotavljanje varnosti v okviru visokokakovostnega pomorskega prometa, kakor je navedeno v industrijski pomorski strategiji, in POUDARJA, da bi morali sporazumi o vzajemnem priznavanju ostati omejeni na opremo, ki ni ključnega pomena za varnost, da bi ohranili najvišjo raven varnosti in zaupanja.

22. POZIVA k okrepljenim prizadevanjem za izboljšanje dostopa do trga za evropske storitve ladijskega prometa, tudi z učinkovito uporabo trgovinskih sporazumov EU in ustrezno podporo za dvostranske pomorske dogovore, skladne s pravom Unije.
23. PRIZNAVA, da je treba okrepiti sodelovanje na mednarodni ravni v zvezi s pomorskimi ozkimi grli in globalnimi partnerstvi.
24. PODPIRA vzpostavitev zelenih plovnih poti in vozlišč za pomorski promet v EU ter usklajeno uvajanje trajnostnih pomorskih goriv, vključno z inovativnimi rešitvami za nizkoemisijske tehnologije.
25. POUDARJA, da so potrebni predvidljivi prehodni okviri za uporabo alternativnih goriv in tehnologij, pri čemer je treba upoštevati njihovo razpoložljivost in razvoj infrastrukture, da bi preprečili selitev virov CO₂ in motnje v povezljivosti; PRIZNAVA, da lahko stroški prehoda vplivajo na povezljivost in cene, zlasti za gospodarstva otokov, otoških držav članic ter z ledom obdanih in najbolj oddaljenih regij; POZIVA k ciljno usmerjenim podpornim ukrepom za blažitev nesorazmernih učinkov.
26. POUDARJA, da je za razogljičenje ladijskega prometa potrebno dejavno sodelovanje vseh akterjev vzdolž vrednostne verige vodnega prometa, vključno s proizvajalci in dobavitelji goriva, ter IZPOSTAVLJA, da je pomembno zagotoviti pravočasno razpoložljivost varnih in trajnostnih alternativnih goriv v zadostnih količinah in po konkurenčnih cenah; UGOTAVLJA, da sta razpoložljivost in infrastruktura za oskrbovanje z novimi gorivi odvisni od uvajanja takih goriv na trg.
27. OPOZARJA, da je treba prihodke iz EU ETS uporabljati za namene, povezane s podnebjem, in SPODBUJA države članice, naj v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami podprejo razogljičenje pomorskega sektorja vzdolž celotne vrednostne verige, vključno z ladjarskimi družbami, ladjedelnicami, projekti naknadnega opremljanja, proizvajalci opreme, ponudniki tehnologije, dobavitelji goriva in pristanišči; obenem države članice SPODBUJA, naj prihodke, ustvarjene z vključitvijo ladijskega prometa v EU ETS, uporabijo za podporo energetskega prehodu tega sektorja, vključno z obnovo flote, zelenim naknadnim opremljanjem, storitvami otoškega pomorskega prevoza, alternativnimi gorivi in pristaniško energetske infrastrukturo.

28. **POUDARJA** pomen visokih standardov pomorske varnosti, vključno s kakovostnim ladijskim prometom na podlagi učinkovitega izvajanja in izvrševanja zakonodaje, ter **PODPIRA** nadaljnje delo v zvezi z varnostnimi okviri glede na nova goriva in tehnologije.
29. **POZIVA** k poenostavitvi in digitalizaciji upravnih postopkov, vključno z digitalnimi potrdili ter celovitim izvajanjem evropskega okolja enotnega okenca za pomorski sektor in prihodnje medsebojne povezljivosti vozlišča carinskih podatkov; **POZIVA** Komisijo, naj izvede preostale izvedbene ukrepe in se izogne dodatnim upravnim bremenom za pomorski sektor; **SPODBUJA** Komisijo, naj si v posvetovanju s pomorskim in pristaniškim sektorjem skupaj z državami članicami prizadeva za poenostavitev in racionalizacijo nacionalnih in EU zahtev glede poročanja.
30. **SPODBUJA** države članice, naj dokončno vzpostavijo evropsko okolje enotnega okenca za pomorski sektor in racionalizirajo zahteve glede poročanja.

III. ZAŠČITA IN VARNOST

31. **PRIZNAVA** vse večje grožnje pomorski varnosti in znatno tveganje, ki ga flota v senci¹¹ predstavlja za pomorsko varnost in zaščito, kritično pomorsko infrastrukturo in morsko okolje; **POUDARJA**, da mora EU okrepiti svojo odpornost, pripravljenost in obrambne zmogljivosti, tudi proti hibridnim grožnjam na področju pomorstva in z izboljšanjem situacijskega zavedanja; **POUDARJA**, kako pomembno je zaščititi kritično pomorsko infrastrukturo in okrepiti odpornost dobavnih verig, zlasti glede na spreminjajoče se geopolitične izzive; **POZIVA** k okrepljenemu civilno-vojaškemu sodelovanju in mednarodnim partnerstvom za zagotovitev pomorske varnosti.
32. **PODPIRA**, kadar je to ustrezno, krepitev mornariških industrijskih in tehnoloških zmogljivosti, tudi z ustreznimi pobudami EU.

¹¹ Kot je opredeljeno v Resoluciji IMO A.1192(33).

33. POUDARJA, kako pomembno je okrepiti pomorsko situacijsko zavedanje z vključevanjem naprednih tehnologij in sistemov, vključno z opremo, programsko opremo, operativnimi postopki ter znanji in spretnostmi, potrebnimi za povečanje splošne odpornosti na podlagi večpodročnega pristopa k nadzoru, ki vključuje podmorske, kopenske, zračne in vesoljske elemente; PODPIRA okrepljeno izmenjavo podatkov in interoperabilne sisteme med civilnimi in vojaškimi akterji, da bi ustvarili skupno sliko pomorskega stanja.
34. POUDARJA pomen podvodnih tehnologij in infrastrukture ter razvoja pomorskih zmogljivosti z dvojno rabo z namenom krepitve zmogljivosti EU za odzivanje na hibridne, kibernetске in geopolitične grožnje na področju pomorstva.
35. PRIPOROČA usklajen pristop EU k razvoju infrastrukture za civilne in vojaške potrebe v vseh evropskih morskih bazenih in regijah, zlasti strateško občutljivih, ter PRIZNAVA pomen plovil z dvojno rabo, vključno s trajekti, ki so posebej pomembna za odpornost otokov, pripravljenost na izredne razmere, civilno zaščito in strateško pomembne morske poti, ter POZDRAVLJA okrepljene zmogljivosti spremljanja in nadzora.
36. PRIZNAVA ključno vlogo prevoza po morju na kratkih razdaljah pri krepitvi odpornosti evropskega prometnega sistema in izboljšanju regionalne povezljivosti ter SPODBUJA nadaljnje ukrepe v podporo njegovemu razvoju, tudi z zmanjšanjem upravnih bremen.
37. SPODBUJA države članice, naj v celoti izkoristijo pobude EU za krepitev pomorske varnosti in svojih obrambnih zmogljivosti; POZIVA Komisijo, naj dodeli sredstva za razvoj mehanizma za podporo gradnji trajektov z dvojno rabo.
38. JE ZASKRBLJEN zaradi ogromnih količin nevarnega streliva v evropskih in mednarodnih obalnih vodah in oceanih, ki je bilo v preteklosti odvrženo zaradi vojn in vojaških konfliktov; SPODBUJA sodelovanje med državami članicami, mednarodnimi organizacijami in industrijo, da bi povečali ozaveščenost z namenom skupnega spodbujanja tehničnih rešitev in njihove uporabe, da bi omogočili prepoznavanje, spremljanje in, če je mogoče, odstranjevanje in odlaganje odvrženega streliva na okolju prijazen način.

IV. DOSTOP DO INOVACIJ

39. **POUDARJA** pomen inovacij za ohranjanje vodilne vloge EU na področju pomorskih tehnologij in za podpiranje dvojnega zelenega in digitalnega prehoda ter **IZPOSTAVLJA** pomen spodbujanja naložb, inovacij in tehnološkega razvoja v sektorju vodnega prometa kot ključnih gonil konkurenčnosti in trajnostnosti.
40. **PODPIRA** razvoj globalnih regulativnih okvirov za nastajajoče tehnologije, vključno z elektrifikacijo, zajemanjem ogljikovega dioksida, vetrnim pogonom, vodikom in drugimi alternativnimi pogonskimi tehnologijami, kot so jedrske tehnologije, ob hkratnem zagotavljanju tehnološko nevtralnega pristopa, ki omogoča napredovanje inovacij v skladu s potrebami trga in varnostnimi zahtevami.
41. **PODPIRA** inovacije na področju varnih avtonomnih in daljinsko vodenih plovil in podvodnih robotskih aplikacij ter izboljššan dostop do testnih okolij in regulativnih peskovnikov.
42. **PRIZNAVA**, da je treba močno podpirati raziskave in inovacije ter se pri tem opirati na obstoječa javno-zasebna partnerstva in programe, vključno s kontinuiteto partnerstva za brezemisijski vodni promet (ZEWI) in povezanih omrežij, hkrati pa je treba zagotoviti, da se bo financiranje inovacij učinkovito pretvorilo v industrijsko razširjanje in uvajanje ter podpiralo proizvodne zmogljivosti tudi v širšem modrem gospodarstvu, vključno z ribištvom in nastajajočimi tehnologijami za oceansko energijo, na področjih, kot so energetska učinkovitost, digitalizacija in varnost; obenem **POUDARJA**, da je treba odpraviti netehnične ovire, kot so regulativne omejitve, operativne zahteve in čezmejne nedoslednosti, ki omejujejo obsežno uvajanje.
43. **POZDRAVLJA** pobude za kartiranje in razširitev dostopa do raziskovalne infrastrukture za MSP in inovatorje; **POUDARJA**, da je pomembno zaščititi tehnološka sredstva EU ter njeno tehnično znanje in izkušnje.
44. **PODPIRA** vzpostavitev testnih okolij, pilotnih projektov in predstavitvenih platform EU za trajekte, hibridna plovila, električna plovila, pametne ladjedelnice in digitalne pomorske rešitve z dejavnim sodelovanjem otoških držav članic.

V. DOSTOP DO FINANCIRANJA IN NALOŽB

45. **PRIZNAVA**, da so potrebne znatne naložbe za razogljčenje, digitalizacijo in industrijsko preobrazbo, med drugim je treba zagotoviti preglednost, predvidljivost in pravno varnost za gospodarske subjekte, ter **POUDARJA**, da je treba s finančnimi instrumenti EU podpreti naložbe, potrebne za razogljčenje in digitalizacijo pomorskega sektorja, vključno s proizvodnjo in distribucijo trajnostnih pomorskih goriv ter razvijanjem nastajajočih tehnologij za energijo iz odobalnih obnovljivih virov energije, in zmanjšati tveganje teh naložb.
46. **POZIVA** k nadaljnjim izboljšavam sklada za inovacije, da bi izboljšali dostop za vse segmente ladijskega prometa, zlasti MSP, in k bolj ciljno usmerjenemu pristopu ob upoštevanju posebnih značilnosti različnih segmentov ladijskega prometa, vključno s sektorjem za prevoz razsutega tovora v prosti plovbi, ter **POUDARJA**, da je treba razmisliti o finančnih instrumentih in podpornih ukrepih za zagotovitev učinkovitega dostopa do financiranja za MSP v sektorju vodnega projekta, vključno s trajekti in prevozom po morju na kratkih razdaljah, ki služijo povezljivosti otokov, pri čemer **POZIVA** k večji jasnosti in dostopnosti v zvezi z različnimi instrumenti in mehanizmi financiranja s strani EU, ki so na voljo pomorskemu sektorju, da bi zagotovili njihovo učinkovito uporabo s strani držav članic in deležnikov iz industrije; Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi financiranju gradnje, obnove flot, naknadnega opremljanja, predelave, s popravili povezanih naložb v razogljčenje in posodabljanja opreme vzdolž celotne pomorske industrijske vrednostne verige, in sicer na način, ki je relevanten tako za ladijski prevoz na kratkih razdaljah kot za čezoceanski ladijski prevoz.
47. **POUDARJA**, da so za razogljčenje pomorskega sektorja potrebne znatne naložbe v daljšem prehodnem obdobju, med drugim za posodobitev evropskih flot, nadgradnjo infrastrukture ter povečanje razpoložljivosti in cenovne dostopnosti trajnostnih pomorskih goriv, ter **IZPOSTAVLJA**, kako pomembno je omogočiti modernizacijo in industrijsko preobrazbo evropskih ladjedelnih in pomorskih industrij, ki izvajajo projekte gradnje, naknadnega opremljanja in predelave.
48. **POZDRAVLJA** pobude EU za financiranje, vključno z razpisi v okviru Instrumenta za povezovanje Evrope, podporo sklada za inovacije in uporabo sklada InvestEU.

49. **PODPIRA** mobilizacijo javnega in zasebnega financiranja, tudi prek svetovalnih platform in naborov projektov, hkrati pa priznava, da je pomembno zagotoviti, da so regulativni okviri in podporni ukrepi realistični, primerni za svoj namen in usklajeni s tržnimi zmogljivostmi, ne da bi se pri tem zmanjšali regulativni zaščitni ukrepi, ter **IZPOSTAVLJA** potrebo po stabilnih in preglednih podpornih mehanizmih, ki bi omogočili dolgoročno industrijsko načrtovanje, države članice, EU in zasebni sektor pa **SPODBUJA**, naj razvijejo evropsko alternativo modelu zakupa, ki se uporablja v tretjih državah.
50. **SPODBUJA** države članice, naj v skladu z nacionalnimi prednostnimi nalogami razmislijo o podpori za razogljichenje pomorstva in industrijske naložbe vanj, tudi z opredelitvijo potencialnih kandidatov za pomembne projekte skupnega evropskega interesa.
51. **PRIZNAVA** potrebo po stabilnem in dolgoročnem financiranju, zlasti za MSP, ter po bolj usklajenih instrumentih financiranja; **ODLOČNO POZIVA** k poenostavitvi ključnih programov financiranja s strani EU, vključno z Instrumentom za povezovanje Evrope, programom Obzorje Evropa, programom InvestEU in skladom za inovacije, ter k odpravi regulativnih ovir; **POUDARJA** pomen prihodnjega Evropskega sklada za konkurenčnost za spodbujanje razogljichenja, uvajanja novih tehnologij in vodilnega položaja EU v industriji; **SPODBUJA** preučitev možnosti za podporo evropskim pomorskim tehnologijam in **IZPOSTAVLJA** potrebo po dostopnem financiranju, prilagojenem gospodarstvu majhnih držav članic, otokov, otoških držav članic, obrobni in najbolj oddaljenih regij ter čezmorskih držav in ozemelj.
52. **POUDARJA** pomen ustreznih evropskih orodij za financiranje in shem kombiniranega financiranja za posodobitev ladjedelnic, zeleno naknadno opremljanje, obnovo flote za strateške segmente, na primer trajekte, pomorske grozde, dobavitelje pomorskih storitev za MSP, brezemisijaska in nizkoemisijaska plovila ter digitalno preobrazbo pomorske industrije.
53. **PODPIRA** preučitev namenskega evropskega mehanizma za obnovo flot potniških ladij in ro-ro potniških ladij, ki se uporabljajo za otoke in oddaljene regije, ob povezovanju ciljev kohezijske, prometne, podnebne in industrijske politike.

VI. DOSTOP DO SPRETNOSTI IN KAKOVOSTNIH DELOVNIH MEST

54. SE ZAVEDA, da se sektor pomorskega prometa EU spopada s pomanjkanjem usposobljenih strokovnjakov, staranjem delovne sile in zahtevnimi delovnimi pogoji, kar skupaj vpliva na njegovo dolgoročno odpornost in konkurenčnost.
55. PRIZNAVA, da je usposobljena delovna sila, vključno s pomorščaki in delavci v ladjedelnicah, pomembna za konkurenčnost, inovacije in odpornost, ter IZPOSTAVLJA, da je treba privabiti in zadržati usposobljeno delovno silo v celotnem pomorskem in pristaniškem sektorju, pri čemer je treba spoštovati pristojnosti držav članic na področju sistemov izobraževanja in usposabljanja ter spodbujati sodelovanje in mobilnost.
56. POUDARJA pomen pomorskega izobraževanja in usposabljanja, vključno z izpopolnjevanjem in preusposabljanjem, da bi zagotovili razpoložljivost usposobljene pomorske delovne sile, ki bo kos izzivom prihodnosti; IZPOSTAVLJA potrebo po preusposabljanju in izpopolnjevanju obstoječe delovne sile v sektorju ladjedelništva in popravil, da bi razvili nova specializirana znanja in spretnosti ter izpolnili sodobne zahteve, ki izhajajo iz sprejetja in uporabe inovativnih pogonskih in digitalnih tehnologij ter tehnologij avtomatizacije; POZIVA k podpiranju kakovostnih in zadovoljujočih delovnih mest, da bi sektor postal privlačnejši; PRIZNAVA pomen pobud za ozaveščanje in povečanje zanimanja mladih za ladjedelništvo in pomorsko industrijo.
57. SE ZAVEZUJE, da bo spodbujal privlačnost pomorskega sektorja EU s sprejetjem in izvajanjem ukrepov, ki zagotavljajo poštene delovne pogoje za vse pomorščake, ob doslednem spoštovanju standardov, določenih v Konvenciji o delu v pomorstvu iz leta 2006 in ustrezni zakonodaji EU.
58. POZIVA k usklajeni evropski pobudi o pomorskih spretnostih, preusposabljanju in poklicni odličnosti za delavce v ladjedelnicah, pomorske inženirje, električarje, strokovnjake za avtomatizacijo, tehnike za alternativna goriva in pomorščake.
-